

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-34/2020/4

Datum: 23. 2. 2021

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
gp.mizs@gov.si

ZADEVA: Predlog o Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti – EVA 2017-3330-0062 – DODATNO MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. 007-265/2017/343 prejet dne 28. 1. 2021 in priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila z dne 29. 7. 2020 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo dodatno mnenje Informacijskega pooblaščenca (v nadaljevanju IP) k prejetemu dopolnjenemu predlogu Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti – EVA 2017-3330-0062 (v nadaljevanju predlog zakona).

Pozdravljamo številne dopolnitve besedila na podlagi mnenja IP št. 007-34/2020/2 z dne 14. 8. 2020, zlasti dopolnitev besedila predloga zakona, s katero ste vidik varstva osebnih podatkov dodali med načeli opredeljenimi v 2. členu predloga zakona ter določene dopolnitve 55. člena predloga zakona. V nadaljevanju izpostavljamo nekatere ključne vidike, ki ostajajo pomembni pri nadaljnjih dopolnitvah predloga zakona, in posamezne člene, ki po mnenju IP še terjajo dopolnitev.

Ugotavljamo, da se tudi dopolnjeni predlog zakona, v pretežnem delu ne nanaša na varstvo osebnih podatkov, ampak gre zlasti za urejanje znanstvenoraziskovalnega in inovacijskega sistema, ki se delno ali v celoti financira iz javnih sredstev. Predlog zakona se v različnih deli bodisi sistemsko ali konkretno (z opredeljevanjem novih zbirk osebnih podatkov) na obdelave osebnih podatkov nanaša načeloma samo v členih 41 (v zvezi s tem posredno tudi člen 40), 44, 45, 54, 55, 56, 61 in 106.

V zvezi z materijo, ki jo ureja predlog zakona smo že opozorili na velik pomen varstva osebnih podatkov pri znanstvenem raziskovanju v današnjem času digitalizacije. V tem smislu je nujno, da se s predlogom zakona ne nižajo že opredeljeni standardi glede varstva osebnih podatkov in se v celoti upošteva tako določbe Splošne uredbe o varstvu podatkov in še veljavni delu Zakona o varstvu osebnih podatkov, ki v 17. členu določa pravila glede obdelave osebnih podatkov v znanstveno-raziskovalne namene, kot tudi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ki varstvo podatkov opredeljuje kot izjemo od prostega dostopa.

V tem smislu je upoštevanje navedeno po mnenju IP ključno, da bi tudi v 2. odstavku 41. členu predloga zakona dodali (tako kot pri uvodnih načelih), da je treba pri zagotavljanju odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov upoštevati tudi omejitve varstva osebnih podatkov in ne le varstva intelektualne lastnine. Omejitve namreč veljajo za vse obdelave in ne zgolj za naknadne obdelave. Prav tako bi bilo v zvezi s tem treba jasneje zapisati v 4. in 5. odstavku 41. člena predloga zakona, da mora imeti upravljavec vedno v primeru vzpostavitve področnih podatkovnih središč za raziskovalne podatke, ko gre za osebne podatke, za morebitno omogočanje prostega dostopa do

varovanih osebnih podatkov ali ustvarjanje novih 'mega' zbirk v takšnih podatkovnih skladiščih ustrezno pravno podlago. Zato ocenjujemo, da bi bilo določbo 3. odstavka člena 41, ki zahteva skladnost z zakonom, ki ureja varstvo podatkov, smiselno razširiti na vse obdelave za raziskovalne namene (trenutno to pomeni v skladu s Splošno uredbo in veljavnim 17. členom ZVOP-1). Ne sme namreč priti do tega, da bi se varovani osebni podatki obdelovali brez pravne podlage ali nenadzorovano posredovali tretjim ali da bi se ustvarjale 'mega' zbirke osebnih podatkov brez ustreznih pravnih podlag. Kot smo že opozorili, namreč ni nobenega dvoma, da za vsakršno obdelavo osebnih podatkov velja Splošna uredba o varstvu podatkov ter do sprejema zakona o njenem izvajanju nekateri še veljavni členi ZVOP-1 (zlasti člena 9 in 17). IP, kot smo že pojasnili, pričakuje, da se bodo konkretni okviri specifik obdelav osebnih podatkov v znanstveno-raziskovalne namene v skladu s členom 89 Splošne uredbe, ustrezno uredili v zakonu o izvajanju Splošne uredbe.

Ponovno opozarjamo tudi, da morajo biti v skladu s členom 38 Ustave nabor in namen zbiranja osebnih podatkov določeni z zakonom. Zato njihovo opredeljevanje zgolj s podzakonskim aktom (kot bi to lahko izhajalo iz 5. odstavka 41. člena (v povezavi s 4. odstavkom tega člena) predloga zakona) ne bi bilo ustrezno.

Izpostavljam še, da se glede na namene ne zdi sorazmerna avtomatična objava elektronskega naslova raziskovalcev, če gre za elektronske naslove fizičnih oseb (brez predhodnega soglasja), ter objava spola strokovnih in tehničnih sodelavcev, kot izhajata iz 15. odstavka 55. člena predloga zakona.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke

Poslati:

- po e-pošti;
- v vednost: Ministrstvo za pravosodje, gp.mp@gov.si;
- zbirka dokumentarnega gradiva pri IP.